

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRACȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 An . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Ranguri și distincții bisericești

Un meritos cleric de mir, acum pensionar, trimisese redacției acestui organ eparhial, pentru publicare, un fel de propunere cu privire la distingerea cu brâu roșu, eventual și cu titlul de protopopi onorari sau de vicari protopopești — a preoților de mir, merituosi. Ținem să adăogăm, că P. C. S'a nu grăește pro domo, având chiar un rang bisericesc ce trece peste distincția pe care o propune — pentru alții, în interes de a se resplăti hărniciei și de a stimula energii nouă în slujba Bisericii.

Primind redacția acestei foi, dimpreună cu propunerea în chestiune, ni-am rezervat să ne ocupăm de problemă, în cadru mai larg, la timp potrivit.

Incepem prin o constatare. Mitropolia Ardealului este cea mai săracă în titlaturi, de ranguri și distincții bisericești, deși avea, încă dela 1870, inactivat un larg aparat administrativ-bisericesc, pelângă cel de altar.

În schimb, în mitropolia Bucovinei există, încă din vremea mitropolitului Silvestru Morariu-Andrievici, un normativ privitor la „ordinea rangurilor liturgice-bisericești” (din 1880), „curat ca în Fanarul bizantin” (?) după zeflemeaua unui istoric bucovinean¹⁾. Iar mai nou, I. P. Sf. Mitropolit Visarion al Bucovinei, a publicat un „regulament pentru acordarea distincțiilor bisericești în eparhia Bucovinei”²⁾ pentru clerul de mir, pentru cel monahal și pentru cântăreșii bisericești.

Nu știm să se fi mai ocupat cineva de problemă, în alte părți, prin creiere de regulamente, și și mai puțin unul singur, pentru întreagă patriarhia, cum ar fi foarte bine. Dacă nu greșim, Sf. Sinod a dat, în această privință,

o singură dispoziție, la 19 Dec. 1934, când a interzis de a se mai acorda, preoților de mir, distincția de a purta mitră (mitrofori), pe dreptul temeiu, că mitra este semnul arhieriei.

Pentru motive critice și estetice, ca și de disciplină bisericească, însă, ar fi foarte de dorit, să intervină o dispoziție de armonizare, succesivă măcar, a tuturor titlaturilor privitoare la demintășile bisericești, ca și în privința distincțiilor mai mici, bisericești. (Întocmai după cum — ceace poate, ar fi mai greu — s'ar cere și o uniformizare a portului preoțesc). Da; deoarece și aceste elemente aparțin nu numai la decorul, ci și la utilitatea din punctul de vedere al disciplinei în Biserică.

Preotul adică, trebuie să se simtă legat de aproape, nu numai de misiunea sa, ci și de starea sa și de semnele stării sale, și ca să-și cunoască și raporturile mai de aproape față de colegii săi, chiar și din alte eparhii, întocmai cum și uniforma și semnele distinctive ale militarului îi dau acestuia siguranța unei orientări și conștiința unei datorii de camaraderie.

În afară de aceste considerații de ordin general, în stările de acum — ne întrebăm — cum ni-se prezintă chestia?

Răspundem din două puncte de vedere: Mai întâi, cei mai „săraci” în ranguri și în titlaturi eclesiastice sunt tocmai preoții din Mitropolia Ardealului, întrucât numai mai târziu și numai în eparhiile Cluj, Oradea, Caransebeș și Arad au intrat în uz unele titlaturi și dignități noi de altar: iconomul stavrofor, pentru persoanele mai distinse în întreagă obștea Clerului eparhial; în vreme ce, în alte părți, asemenea stavroforie se acordă și unor persoane, cari nu reprezintă vr'o dignitate, de altar sau în administrația eparhială.

Celalalt punct de mănecare, pe care vrem

¹⁾ Dr. I. Nistor: Istoria Bis. din Bucovina, pag. 37 și 157.

²⁾ Foaia oficială a Arhiep. și Mitropoliei Bucovinei,

să-l relevăm este lipsa de unitate în ce privește temeiurile, cari stau, uneori măcar, la baza acordării de distincții bisericești. Noi, nu facem recriminări, nici măcar critici, ci numai constatări de bune intenții.

De pildă, în eparhia noastră s'au acordat distincții — cele mai obișnuite erau: brâul roșu, pentru preoții de enorie sau, mai rar, rangul de protopop onorar — nu totdeauna din motive pur bisericești.³⁾ Surprize de acest fel au avut loc și după aceea, când unii clerici, mai puțin vrednici decât alții din colegii lor, au ajuns la distincția de brâu roșu⁴⁾. Astfel, „brâul roșu”, ca semn distinctiv al unei vrednicii recunoscute, și-a pierdut în mare parte importanța etică și educativă. Ba, unii din preoți încep să se sfiască de brâul vânat, semnul stării lor de preoți fără distincție, și-l abandonează, încât se înfățișează, în public și chiar și în fața arhierului lor, fără acest semn al stării lor preoțești, aparținător costumului preoțesc.

Celce scrie aceste șire și care — deși doctor în teologie și consilier referent dela intrarea sa în Cler — nu s'a sfiit să-și poarte brâul albastru, își aduce bine aminte că, înainte cu vr'o treizeci de ani, în eparhia Aradului, a vedea pe un preot fără de brâu, egala cu stigmatul suspendării. Suspendarea din oficiu era nu numai o interdicere dela săvârșirea celor ce se țin de oficiu (uneori și de beneficiu),

³⁾ Vezi de ex. No. 82/1917 Pres.

⁴⁾ Cunoaștem dosar eparhial, care dovedește că, încă acum un veac, era prea pronunțată râvna după brâul roșu, în eparhie, din care pricină, unii și-l însușiseră cu dela sine putere.

ci și o oprire dela a-și purta brâul, semnul stării preoțești în seria Clerului eparhial.

Să nu fie, deci, de mirat pentru nimeni, că, decând s'a instalat altă concepție bisericească și disciplinară la cârma eparhiei Aradului, asemenea desertiuni dela disciplină — cum s'ar prezenta un ofițer, de pildă, cu uniformă necompletă? — sunt rău văzute. Și încă, cu drept cuvânt!

Cea dintâi urmare a acestei lipse de disciplină, este, că trebuie să treacă o vreme oarecare și, mai ales, să se stabilească *alte criterii decât cele de până aci*, până să se continue cu acordarea de distincții, în eparhia Aradului.

Distincțiunea, oricât de mică, trebuie — când va urma — nu numai să aibă la bază oarecare vrednicie de seamă, ci aspirantul la ea să fie ferit și de orice prihană personală vădită.

De altfel, oricari distincții — așa se obișnuiește să se spună — atârnă de aprecierea Chiriarhului însuși. Dar și acesta, este obligat să țină seamă de temeiuri obiective, serioase. Da, fiindcă, — propriu zis, după cuvântul canonistului Balsamon — demnitățile și distincțiunile, în Biserică, se țin, nu de puterea episcopilor, ci de demnitatea și de autoritatea canoanelor.

Acestea, spuse despre eparhia Aradului, servească nu numai de orientere celor ce se cuvine, ci și ca exemplificare în vederea vremii, când factorul canonic-bisericesc va afla de bine să inițieze lucrările pentru întocmirea unui *regulament unitar* în cauză, cu vigoare pentru

Preotul în „Străjerie“*)

— Câteva lămuriri și îndemnuri —

Cătră Frații Preoți.

Instituția „Straja Țării”, înființată prin matura chibzu- ință a Majestății Sale Regelui Carol II-lea, în scopul unei mai adecvate educații a tineretului nostru pe linia credinței și moralei creștine, a tradiției naționale românești, a muncii sănătoase și a patriotismului adevărat, este desigur unul din cele mai minunate așezăminte, noi și originale, ale țării, care va da și Sf. noastre Biserici un neprețuit sprijin întru educarea creștinească a tineretului și întru buna păstorie a credincioșilor pe drumul desăvârșirii sufletești.

Rămâne acum să arătăm, noi preoții, cum răspundem acestei nouă chemări, cum prețuim frumosul dar ce ni-l face marele nostru Vodă, prin acest așezământ atât de creștinesc și atât de românesc, adecă să arătăm, cum vom sprijini noi, la rândul nostru „Straja Țării”, ca să-și aducă la îndeplinire bogatul său program, întru înviorarea și înzdrăvenirea sufletului neamului nostru.

*) Reproducem cele de mai sus (din revista „Mitropolia Moldovei” Nr. 3-4 din a. c. fiind ele de folos a le cunoaște și Clerul nostru. Redacția

În dorința de-a da unele lămuriri, de-a curma unele nedumeriri și ezitări, dar mai cu seamă de-a trezi interes între frații preoți și de a provoca diferite propuneri și complectări în programul sumar fixat, pornesc dela ceia ce, din fericire pentru Eparhia noastră, este hotărâre indiscutabilă, dela decizia înaltă a înțeleptului nostru Arhipăstor, anume că *toți preoții arhidiecezei noastre sunt datori să dea „Străjei Țării” tot concursul lor nelimitat și necondiționat*, aceasta intrând între obligațiile noastre preoțești oficiale. Și atunci evident, că, pentru îndeplinirea în mod sistematic, unitar și serios a acestei lucrări noi și binevenite, se impun câteva lămuriri, cari să servească drept directive de urmat de noi toți preoții.

Este limpede, că temelia, pe care vom clădi noua lucrare de educare străjerească, nu va fi alta, decât vechea și neclintita rânduială a pastoralei noastre ortodoxe, orientată, într'o oarecare măsură, mai practic și mai apropiată de nevoile vieții, de cătră „Directivele” Străjeriei (publicate în broșuri speciale). Nu uităm a aminti, că în sprijinul acestor lămuriri ne vine și o broșură bună aprobată de Sf. Sinod, anume „Călăuza practică a preotului duhovnic în Cercetășie”. Dar ceia ce se vede clar, repet, e adevărul, că „străjerirea” religioasă, morală și bisericească a tineretului nu e, decât aplicarea pastoralei noastre, din punct de vedere al învățământului religios, al catehizării și a educării religios-morale,

întreagă Patriarhia română, în privința acordării de ranguri și distincții bisericești.

De alta parte, față de întemeierea rigoare delă noi, ținem să relevăm, cum de ex. în alte părți ale Patriarhiei — mai familiarizate decât în Ardealul nostru, cu acest mijloc educativ cari sunt distincțiile bisericești — acestea se acordă pe o scară largă. Vom cita cazul din eparhia Cetății-Albe (Ismail).

P. Sfințitul episcop Dionise — după propunerile protopopilor săi și după ascultarea Consiliului eparhial (foarte bine!) — a acordat, în toamna trecută, pentru activitate rodnică pe ogorul bisericesc (de sigur și cu luare în seamă, a altor condiții personale), o întreagă serie de distincțiuni.

Și anume: un rang de iconom stavrofor; 8 ranguri de „palța“ (toiag?); 9 cu titlul de protoiereu; 8 cu „cruce aurită“; 11 cu „culion“; 23 cu „scufie“; 17 cu năbederniță; pentru 7 ceteși dreptul la purtarea stiharului; 3 epitropi (mireni) cu caftane, iar în 76 cazuri, de preoți și mireni și consilii parohiale, s'a acordat bine cuvântarea arhipăstorească, cu gramata cuvenită⁵⁾.

Facem, deci, numai o simplă constatare: în partea de Răsărit a Patriarhiei românești sunt cu totul altele împrejurările, atât la aprecierea și acordarea distincțiilor, cât și în privința utilității lor educative în raport cu interesele sfintei Biserici.

Totuși, așa ni-se pare, ar trebui făcut ceva,

⁵⁾ Buletinul episcopiei Cetății Albe, Ismail, No. pe Nov. 1937.

în chip intuitiv, stăruitor, aplicativ, ca să fie de un folos cât se poate mai eficace pentru dezvoltarea și practicarea virtuților creștinești, în deplină armonie cu dezvoltarea și întărirea sentimentelor naționale, dinastice și patriotice, și paralel cu dezvoltarea și fortificarea sănătății fizice a tineretului nostru.

Se desprind de aci, mi se pare, în mod firesc, trei feluri de datorii pentru preotul duhovnic străjer: 1. — Față de sine însuși; 2. Față de organizatorii și conducătorii străjeriei; 3. — Față de tineretul străjeresc

1. — *Datoriile preotului față de sine însuși* se vor rezuma, înainte de toate, la aceiaș veche și permanentă grijă a preotului, conștient de înalta misiune, anume, ca să fie cât mai atent la purtarea și ținuta sa, la exteriorul înfățișării sale, la orice gest, vorbă și atitudine în fața tineretului și a comandanților străjeri, cărora trebuie să le fie o îmbucurătoare pildă vie de blândețe și bunătate, de corectitudine și punctualitate, de prietenie și solidaritate, de bunăvoință și conștiințiozitate...

Preotul va trebui să se familiarizeze cât mai mult cu ideologia străjerescă, citind cărțile de îndrumare și ținându-se la curent cu toată activitatea străjerescă, prin publicațiile periodice ale „Străzii Tării“ (cum e în deosebi „Buletinul O. E. T. R.“ și „Almanahul“ anual: București I, Calea Victoriei, 52).

în Patriarhia română, pentru armonizarea rangurilor și a distincțiilor în Biserică și cu privire la stabilirea — cu autoritatea *sinodală* a Episcopatului nostru — în privința criteriilor de aplicare și a procedurii de urmat la acordarea distincțiilor și a distincțiilor.

Catolicismul și Rusia

De Petru Fillmon, student.

În numărul 17 din a. c. al revistei noastre, a apărut o simplă informație asupra uneltirilor catolice, în vederea unei eventuale schimbări politice, la conducerea Statului rusesc, care ar permite reducerea creștinismului în Rusia.

Cazul merită a fi studiat, în mod mai temeinic. O mișcare îmbucurătoare se poate observa în U. R. S. S. (Rusia), pe teren religios. Tineretul muncitoresc este tot mai dornic de o viață spirituală și caută să citească literatura religioasă, care, în majoritatea cazurilor, apare în mod clandestin. Materialul de construcții, pe care-l primesc muncitorii din partea Statului, în foarte multe cazuri, este donat pentru construcții de biserică. În multe părți, cultul religios se celebrează prin peșteri și mine părăsite, cari amenință să se surpe dintr'un moment într'altul.

Curentul acesta este alimentat de „pelerini“. Cine sunt aceștia? Sub acest nume se ascund preoți și călugări, cari străbat toate drumurile pe jos (de aici numele de pelerini) și n'au locuință stabilă. Ei sunt misionarii cari, vor reda putere Rusiei ortodoxe. Fieștecare are o meserie; croitor, pantofar, zidar etc., din care și câștigă pâinea de toate zilele; și timpul liber, pe care-l au, îl rezervă misiunii lor adevărate: de preoți și de călugări.

Este curios, că s'au descoperit de organele poliției secrete (G. P. U.) mănăstiri anume, chiar în centrele industriale.

În anul acesta, de sfintele sărbători ale Învierii

Și în fine, (dacă va putea și nu va fi prea înaintat în vârstă, se va desăvârși în ale Străjeriei, urmând cursul de inițiere la unul din centrele „Străzii Tării“ (Breaza, Sf. Gheorgheni...), în care scop se va adresa din vreme subsemnatului, spre a fi trecut pe tablou și spre a fi recomandat comandantului suprem, prin Înalt Prea Sfințitul Mitropolit, în măsura râvnii și activității sale străjeresti.

2. — *Față de conducătorii Străjeriei*, comandanți și comandante, profesori, conferențieri, inspectori... de toate gradele, va avea totdeauna cea mai prietenească, binevoitoare și respectuoasă atitudine, înlăturând, în raportul cu ei, orica fel de ambiții deșarte și animozități dăunătoare. În deosebi se cere preotului să fie în cele mai armonioase relații cu învățătorii, comandanți străjeri, făcând să dispară orice neînțelegeri (unde vor fi existând), în interesul bunei pilde pentru educarea tineretului școlar.

Preotul va fi deci oricând gata a da urmare, cu plăcere, chemării ce i s'ar face de colaborare în Străjerie, în deosebi la săvârșirea serviciilor religioase; ba, mai mult, el este obligat a se pune neîntârziat la dispoziția organizației locale a „Străzii Tării“, porțind din propriul său îndemn lucrarea duhovnicească de educare religioasă-morală-socială a tineretului străjeresc din parohia sa, conform înaltului ordin al Chiriarhului nostru.

Domnului, în toate bisericile cari mai există în Rusia, s'a săvârșit serviciul sfintei Invieri. La Moscova, acei cari n'au avut posibilitatea de a intra în biserică, din cauza lipsei de locuri, au stat pe trotoare în jurul bisericilor până la sfârșitul serviciului divin. În urma constituției promulgate în 1937, s'au cerut autorizații pentru creerea a 15.000 comunități religioase. Aceasta cerea înscălitura a cel puțin 300.000 de credincioși. Poliția secretă n'a aprobat nici una din aceste cereri.

Au fost aflați de organele G. P. U.-lui episcopi, hirotoniți în secret și cari trăiau foarte simplu în mijlocul muncitorilor și al țăranilor. În republica Marien a fost descoperit episcopul Sergie Druginin, pe care poporul îl venera ca și pe un sfânt. În satul Griasny (Ural) a fost arestat preotul Dimitrie, fost țăran bogat, acesta și-a atras cinstea comuniștilor din împrejurimi. Preotul Dimitrie era privit ca profet.

Am dat toate aceste informațiuni, spre a cunoaște motivul care îndeamnă pe catolici, a se pregăti de o „mişună“ puternică în Rusia. Aceste informațiuni nu sunt streine *diplomaților* dela Vatican. Vor isbuti? Au șanse? Sunt întrebări cari nu trebuie să ne lase indiferenți.

Le vor avea, într'un singur caz. Când noi ne vom desinteresa de Rusia, la căderea actualului regim politic. La Roma, se știe în mod precis că Rusia, la schimbarea actualului regim sovietic, de va rămâne tot ortodoxă, pentru catolicism aceasta va fi identică cu pierderea puterilor ei actuale. De aceea ea va căuta să lupte din toate puterile și va mobiliza toate forțele de care dispune.

În Franța sunt 20 milioane de anticlericali. În Germania cele 28 milioane de catolici, azi se află în conflict cu Vaticanul. Ei cer o organizație națională pentru biserica lor. Roma nu vrea să audă de așa-ceva. Credincioșii Germani au răspuns, prin introducerea unei conferințe în ciclul „Săptămânii religioase“, care a avut loc la Berlin. Aici s'a căutat a se demonstra legătura cordială care poate exista între Catolicism și mișcarea național-socialistă.

Precizări:

3. — *Obligațiile față de elevii străjeri* formează preocuparea principală a preotului străjer, cuprinzând totalitatea datoriilor pastorale, duhovnicești, preoțești și didactice ale preotului paroh și ale preotului profesor de religie.

Va preda învățământul religios așa fel — în școală, în biserică, în contactul zilnic cu tineretul — încât copilul și adultul să ajungă a trăi real, o viață de convinsă religiozitate și de o înaltă moralitate, imprimându și în minte cât mai precis cunoștințe religioase cu privire la credința și biserica ortodoxă, iar în inimă cât mai multe și mai vii pilde din istoria sfântă și din galeria strălucită a marilor personalități creștine.

Știut fiind, spre marea noastră rușine, că cei mai mulți creștini nu cunosc nici măcar rostul și însemnătatea obiectelor sacre din biserică, a icoanelor, a catapetezmei, a sf. vase și veșminte... etc., datorită preotului, mergând pe drumul străjeriei, va fi de a explica copiilor tot ce e în legătură cu sf. lăcaș de închinare, va lămurii cultul divin, atât de puțin cunoscut credincioșilor noștri, ca și sf. taine și nenumăratele acte sfinte ale Bisericii noastre, va face pe copiii străjeri să cunoască bine sărbătorile noastre, posturile, viețile sfinților mai însemnați, va deprinde pe copii să spună pe de rost rugăciunile cele mai însemnate și unele cântări religioase ale bisericii noastre, va obișnui pe elevii străjeri să practice efectiv și neîntrerupt obligațiile lor religioase, îi va interesa pen-

Catolicii vor depune toate eforturile, spre a câștiga pe Ruși la catolicism, sau de nu, de a-i învrăjbi și la urmă, a pescui în apa tulbură.*)

Vaticanul n'a încetat să se folosească de toate mijloacele posibile, chiar după căderea Imperiului țarist.

Remarcăm următoarele fapte:

În 1920 nunțul papal Dolci, oferă mitropolitului Antonie, o locațiune lunară, din partea Bisericii catolice „demnă de rangul său“. Mitropolitul Antonie conștient, își dă seama de manoperele catolice deși sărac și lipsit, refuză categoric. Este dispus să trăiască în mizerie, în schimb, să moară ortodox. Câți n'au fost martirizați pentru ortodoxie în Rusia?!

A doua încercare demnă de subliniat, este aceea dela 1922, când, guvernul sovietic confiscă averile Bisericii.

Vaticanul, avid după credincioși (fie conștienți măcar numai ca număr; credința nu interesează), oferă prin episcopul catolic Harbiguy, comisarului afacerilor streine (Cicerini) Tchitcherline, o despăgubire de miliarde, în schimbul cărei sume, bisericile vor fi lăsate la dispoziția credincioșilor. Nu s'a ajuns la nici un rezultat, fiindcă „*Rușii se feresc de catolici și erau mai dispuși a suferi jugul comunist decât dictatura Vaticanului.*“

O tentativă în plus se încearcă cu mitropolitul Evloghie dela Paris (și cu alți episcopi ruși din diaspora). Credeau, că vor putea să-i momenească pe aceștia, oferindu-le ranguri și bani. În schimb, au uitat, că ortodocșii urăsc pe Iuda și nu voiesc să întruclipeze pe această figură de tristă amintire, vânzând credința lor *pentru arginți*. Ei preferă, neajunsuri, mizerie, chinuri, dar nu arginții Catolicismului.

Episcopul greco-catolic Butchis (Lituania) are o discuție cu mitropolitul Elefterie al Lituaniei (la Kaunas, în cursul lunii Februarie a. c.). Acesta din urmă, ca reprezentant al mitropolitului Sergie dela

*) După tipicul lor de totdeauna și de ori unde!

Redacția.

tru frecventarea cu drag a Bisericii, îi va întrebuința, măcar în parte și pe rând, la servicii auxiliare în biserică (după cuiburi) îi va pune să cânte la strană, sau, în cazuri mai rare și după o bună pregătire prealabilă, să citească Apostolul, să rostească Crezul și diverse rugăciuni..., va răsplăti cu laude sau cu premii (în cărți religioase, cruciulițe sau ico-nițe) pe cei mai buni „bisericași“ ca și pe cei cari săvârșesc fapte morale excepționale, îi va deprinde, ca fiecare din ei să facă ceva de folos pentru biserică sau pentru sat, un dar, o lucrare, un ajutor, un serviciu, o amintire, care să rămâie ca o mărturie a contribuției lui personale la înzestărea, înfrumusețarea sau îngrijirea bisericii, sau a curții și grădinii bisericesti, sau a cimitirului parohial. Va pune pe elevi străjeri să poarte podoabele bisericii la anumite procesiuni religioase.

Va face excursii cu ei pela mănăstiri, pe la locuri de pelerinaj, pe la monumente istorice, prin locuri pitorești din împrejurime. Va obișnui pe elevi să îngrijească de clădiri monumentale și opere arhitectonice de valoare (biserici case istorice, troițe, cruci, fântâni... mai însemnate). Va trezi și cultiva în inima lor dorința de-a face ei înșiși în sat, (mahala) o troiță, o fântână o adăpătoare pentru vite, o plantație, o grădină, un pod, un zăgaz, un drum, sau o altă lucrare de folos obștească, sau să dea un ajutor în gospodăria părăginită a vreunui om nevoiaș și nevolnic, ori a unei vă-

Moscova. Rezultatele au fost negative. Nici o colaborare nu se poate face, nici chiar contra ateismului, atât timp cât ne separă dogmele. Mitropolitul Elefterie susține, ca punct de plecare, chestiunea dogmatică, care împledecă.

Se aruncă o ultimă carte și se propune colaborarea pe teren „latc”. Iarăși acelaș răspuns. Atâta timp, cât biserica catolică are așa de mulți atei, să-i îngrijească pe ai ei și în definitiv în Rusia numărul ateiilor nu este așa de îngrozitor.

O nouă prigoană se anunță, Yegov, șeful GPU-ului, anunță o nouă furtună. Procese, perchezitii și toate mijloacele se întrebunțază contra preoților și credincioșilor, cari sunt învinuiți ca trădători.

Șeful mișcării antireligioase, Iaroslavsky publică — în organul său „Cartea religioasă” și în revista „Sub drapelul Marxismului” — articole revoluționare contra bisericii. Cotidianul sindicatului muncitoresc „Trud” (Lucru) din 10 Sept. a. tr. face apel către muncitori. În cursul lunii Septembrie anul trecut peste 240 biserici au fost închise. Catedrala Mionssky-Sobor, dela Moscova servește de muzeu antireligios.

Să ne luptăm pentru frații noștri întru Domnul. Și, când va suna ceasul mântuirii, să nu preocupăm ajutorul nostru. El s'au dovedit a lubi pe Hristos, au suferit pentru El. Noi să-i ajutăm, măcar prin faptul că-i vom apăra împotriva catholicismului, care este gata să-i înghită. De le vom veni în ajutor, Ortodoxia va eși biruitoare și Rușii vor merita a se chema și în viitor de „Pravoslavnici”.

Papa Pius al IX-lea și Patriarhii ortodocși din Răsărit

de Rev. C. T. Harley Walker
trad. de prof. Vintilă Popescu *)

III.

Și acum să trecem la considerarea enciclicei papale „In suprema Petri sede” (6 Ian. 1848), pe

*) Urmare din No 21.

dane, sau să ajute familii nevoiașe, bolnavi, infirmi, sau să organizeze o cantină școlară pentru elevii săraci, sau o bibliotecă școlară pentru străjeri, ș. a.

Lucrările acestea se vor executa prin cuiburi, care trebuiesc stimulate între ele și în cari trebuie cultivat simțul răspundabilității și al solidarității.

În toate aceste strădării preotul va avea însă înainte de toate grija, să facă din copil un bun creștin, un om religios și moral, care să subordoneze toate acțiunile sale cu convingere și cu plăcere, voiei sfinte a lui Dumnezeu și să săvârșească fapta bună, nu din vanitate, ci din sincera dragoste pentru aproapele său.

E necesar, ca în această operă educativă, în cadrul Străjeriei, preotul să se călăuzească mereu de frumoasa deviză străjerească *credință și muncă pentru Țară și Rege*, care sintetizează în chip fericit programul larg de educație al străjeriei, cuprinzând și sentimentul religios și devotamentul cu spiritul de sacrificiu și datorita muncii ordonate și sentimentul patriotic și cel dinastic.

Bine înțeles, că la această educație morală preotul nu va neglija nici una din preocupările și principiile unui bun pedagog creștin, mai cu samă când are marele avantaj de a fi și o persoană sfințită. Deci nu va lăsa să i scape nici o ocazie de-a săvârși slujbe religioase în asistența străjerilor, de-a binecuvânta cu rugăciunile bisericii bunele inițiativă stră-

care arhiepiscopul Ferrieri a luat o cu el în misiunea sa. Cum încercările anterioare rămăseseră infructuoase, s'a crezut, că un apel direct, bine ficluit, ar putea realiza visul lui Inocențiu al III lea despre o *atragare minunată a peștilor* în chipul unei conversiuni în masă.

Enciclica începe accentuând interesul special, pe care Papa, „ridicat de providența divină pe tronul suprem al sf. Petru”, îl simte pentru Răsărit, unde Domnul nostru și Apostolii Săi a predicat Evanghelia și mulți sfinți, mari teologi și martiri și-au imprăștiat razele Acolo s'au ținut sinoadele ecumenice „sub președenția episcopului Romei”. Deși răsăritul a fost supus de popoare necreștine și mulți creștini au fost despărțiți dela unitatea Bisericii, totuși au fost mulți cari au rămas tari; și astfel un mare număr a perseverat în unitatea catolică. El se adresează în special acestor catolici, pe care are să-i viziteze arhiepiscopul Ferrieri și pentru care va interveni la Sultan. Papa stimează foarte mult cultul răsăritean și promite să-l menție, ca și predecesorii săi, cari au acordat credincioșilor școli și alte privilegii.

Apoi se adresează credincioșilor, cari nu sunt în comuniune cu el, împins de dragostea lui Hristos de a-i căuta ca pe oaia cea pierdută. Apelează la ei, în special la membrii ierarhiei lor: să reflecteze asupra unității Bisericii, menționată în simbolul de credință, însă călcată în despărțirea lor de Roma. Se referă, deasemenea, la rugăciunea Mântuitorului, ca mare preot și la prerogativele sfântului Petru, moștenite de Papi, sprijinind acele pretențiuni cu citate din Sf. Irineu, Sf. Arianasie, Sf. Ioan Hrisostom și Climent Romanul, citând și cuvintele exprimate la Halcedon: „Petru a vorbit în acești termeni prin Leon”. Supremația papală ar fi primit întotdeauna recunoaștere sinodală. Și conjură să se înapezeze la unitatea cu Sf. Scaun, fără întârziere, căci n'au nici-o scuză să rămână în schismă. Ei (Răsăriteții) trebuie să fie gata să facă orice sacrificiu pentru preamărirea Mântuitorului și răsplata vieții de veci. Papa promite să-i primească cu bunăvoință frățească și dragoste caldă, care întotdeauna au ca-

jerești, nu va omite prilejul de-a ținea cuvântări potrivite momentului, nu va lăsa pe seama altora explicarea textului biblic la ceremonialele străjerești, când pe lângă rugăciunile în comun („Tatăl nostru”, „Cu noi este Dumnezeu”), și pe lângă eventuala slujbă religioasă, va putea interveni în programul șezătorii cu câte-o povestire morală, spusă pe înțelesul copiilor, sau va da sfaturi și îndemnuri bune în l gătură cu nevoile școalei, ale bisericii, ale satului (parohiei), sau va scoate în evidență, cu încurajătoare cuvinte de laudă, câte-o faptă morală deosebită, săvârșită de cutare elev străjer.

Tot așa nu va nesocoti, în lucrarea lui educativă, nici stabilirea cauzelor, cari împiedică dezvoltarea normală a unei bune conștiințe morale a tineretului, precum sunt unele plăceri vinovate, ambiții deșarte, necinstea în dorul de parvenire, mediul viciat al prietenilor săi, al cărților otrăvitoare de suflet, al distracțiilor și spectacolelor imorale, al irisirii fără rost al timpului, ș. a., iar acestor ispite și îndemnuri rele ale impulsului vârstei și ale mediului le va opune permanent și în forma cea mai atrăgătoare, idealul moral al vieții virtuase creștinești, susținut și aureolat de credința religioasă ortodoxă, în care scop va înfățișa copiilor, viețile oamenilor sfinți, începând cu Mântuitorul și persoanele biblice, precum și ale sfinților părinți și ale personalităților mari, cari au fost și strălucite caractere morale, din toate ramurile activității omenești.

(Va urma)

racterizat Sf. Scaun. El nu le impune lucruri grele, ci numai ce este absolut necesar: înlăturarea din serviciul lor a tot ce este contrar credinței și unității catolice, adoptat după schismă. Dacă răspund acestui apel, ei își vor păstra pozițiunile și demnitățile lor. Reîntoarcerea lor va veseli inima Papii și va adăuga la izbândă Bisericii. Pentru aceasta se roagă el și, în anticipare, trimite binecuvântările sale asupra tuturor catolicilor din Răsărit.

Răspunsul Patriarhilor ortodocși este mai lung decât enciclica papală. Ei încep arătând necesitatea de a păstra, necontaminată, mărturisirea credinței. Prin răutatea diavolului s'au ivit din timp în timp erezi, înflorind pentru un timp, însă destinate să piară în cele din urmă, zdrobite de puterea anafemii celor șapte sinoade ecumenice. Este un plan misterios al providenței, că ele sunt permise să continue. Papalitatea, *erezia modernă* va peri cu timpul, întocmai ca Arianismul. Inceputul ei a fost adăugarea clauzei „Filioque” în simbolul de credință, care este de condamnat din mai multe motive. Acest adaos nu este sprijinit nici de Sf. Scriptură și nici de autoritatea patristică; aduce confuzie în dogma Sf. Treimi și violează hotărârile sinoadelor. Papii Leon al III-a și Ioan al VIII-lea au respins acest adaos, care a dus la o mulțime de inovațiuni și abuzuri, cum este stropirea în loc de afundare la botez, folosirea azimei în loc de pâine dospită, înlăturarea epiclesei, celibatul preoțesc, supremația papală etc. Susținătorii lui „Filioque” au fost nevoiți să falsifice documentele și să răstălmăcească Sf. Scriptură, pentru a sprijini o eroare. Patriarhii răsăriteni refuză de a fi părtași ai greșelii Apusului și păstrează Credința așa cum o dă adevărata istorie.

Ei au învățat din experiența proprie, ca și Sf. Vasile în zilele sale, cât de refractari sunt apusenii față de adevăr.

Papalitatea n'a încetat să conturbe pacea Bisericii lui Dumnezeu, făcând vânzări de suflete prin prozelitism, corupând Credința, iar demonul inovațiunii a dus în rățăcire pe scolasticii aroganți și pe episcopii puternici ai bătrânei Rome. Răsăritenii, însă, au păstrat moștenirea părinților lor cu toată mulțimea persecuțiilor și cu ajutorul lui Dumnezeu o vor transmite posterității, până la sfârșitul lumii. Papistașii atacă Ortodoxia, pentru că ea îi acuză de greșală

Actualul papă, a început o nouă ofensivă prin enciclica sa, „care a pătruns în poporul nostru ca o seducere străină”, defăimând pe sf. Părinți ai Bisericii, ca și când ei ar fi admis pretențiunile lui, iar „pe noi, arătându-ne ca și când am fi necredincioși tradițiunii lor”, într-un cuvânt ponegrindu-ne în fața poporului nostru. „Monopolizând Biserica catolică a lui Hristos ca și cum ar fi o proprietate particulară a lui pe motivul că el ar fi (așa se laudă) tronul sfântului Petru, el dorește deci să prinză în cursa apostaziei pre cei mai simpli”. Orice creștin ortodox, vede că declarațiunile lui, ca și acelea ale precedentelor săi, nu exprimă pace și caritate, ci sofisticărie și înșelăciune. El nu i va câștiga. Cf. Ioan X, 5.

Patriarhii procedează apoi la combaterea enciclicei papale în amănunt, cu citate din sf. Scriptură și din istoria bisericească. Potrivit Sf. Scripturi, scaunul Sf. Petru nu a fost la Roma, ci în Antiochia. Piatra, pe care Hristos a întemeiat Biserica Sa, a fost mărturisirea de credință, nu persoana Sfântului Petru. Papii Romei, ca și ceilalți prelați înalți, au fost întotdeauna controlați de sinoade.

În ceea ce privește unitatea și caritatea creștină, Patriarhii insistă mai mult decât papa asupra importanței lor. Mântuitorul nostru s'a rugat, ca credința lui Petru să nu cadă. Dacă s'ar admite, că papa este urmașul lui Petru, rugăciunea Mântuitorului s'ar referi și la el, dacă adică el ar plânge ca Petru și s'ar întoarce la credință. Ei nu-i cer să facă aceasta „fără întârziere” ci după o matură cercetare și consfătuire din partea teologilor, de care în Apus, nu este lipsă.

Sf. Irineu n'ar aproba Roma modernă. Cuvintele lui despre epiclesă condamnă practica papală. Referirea la unii Părinți, ca Sf. Atanasie și Hrisostom pentru aranjarea unor discuțiuni, nu dovedește supremația papală.

Leon a fost aclamat la Calcedon numai după o cercetare amănunțită. Dacă actualul papă și-ar arăta ortodoxia ca și Leon, semnatarii ar zice: „să sărutăm sf. mână care a șters lacrimile Bisericii catolice”. Așa dar să se arate demn urmaș al lui Leon I și Leon al III-lea, care a săpat simbolul credinței, fără inovațiuni, pe două table

Inovațiunile grozave, cuprinse în enciclica papală, arată: în ce labirint de erori a adus papalitatea chiar pe cel mai pios dintre episcopii Romei. Papa roagă pe Răsăritenii să înlăture inovațiunile din ritul lor: el îi acuză de aceea ce el însuși a făcut, după cum știe orice liturghisitor. Ortodoxia a păstrat Biserica pură, fără nici-un control al „sfintei supremații”, prin loialitatea dragostei în unitatea credinței. Dacă prelații ortodocși ar încerca astfel de inovațiuni, poporul laic nu i ar lăsa. Papa trebuie să facă un sacrificiu, în vederea unității: să înlăture aceste abuzuri. Atâta timp cât nu va face aceasta, apelurile sale vor fi respinse, ca și prezenta enciclică.

Iar poporului, Patriarhii se adresează cu următorul apel: „Fraților, credința noastră nu este dela oameni și prin oameni, ci prin revelația lui Iisus Hristos, credință pe care au propovăduit-o Sf. Apostoli, au confirmat-o Sinoadele ecumenice, a transmis-o cei mai eminenți doctori ai lumii și a sigilat-o sângele sfinților martiri. Să ținem credința, pe care am primit-o în puritatea ei, dela bărbați atât de mari, înlăturând orice inovație dela diavolul; acela care acceptă o inovație, declară că credința ortodoxă ar fi imperfectă. Însă această a fost sigilată, ca perfectă, ne admîțând nici o micșorare și nici un adaos și nici o schimbare; iar acela care ar propune sau s'ar gândi la asemenea lucruri, a negat credința lui Hristos și și a atras anatema pentru blasfemie contra Duhului Sfânt”.

Această condamnare nu este o născocire a scriitorilor, ci ea se bazează pe Sf. Scriptură. Ea se referă în mod egal la toți inovatorii, cari prin voia lor se îmbracă în „haina anatemei”, fie ei Papi, Patriarhi, preoți sau mireni.

Turma ortodoxă pășunează în liveze bogate ale raiului, nu în regiunile „inaccesibile”, imaginate de Sanctitatea Sa.

„Ce vom da, noi păcătoșii, Domnului pentru binefacerile Sale către noi? Domnul și Dumnezeul nostru, care nu are nevoie de nimic, și care ne-a rescum-părat prin sângele Său, nu cere dela noi nimic altceva, decât sfințenia noastră din toată inima, credința strămoșilor, dragoste și devotament față de Biserica Ortodoxă; care ne-a înviat nu prin inovațiuni, ci prin spălarea botezului apostolic; care ne hrănește, potrivit testamentului veșnic al Mântuitorului, cu scump Trupul său și ca o mamă ne dă să bem scump Sângele său.

Să ne strângem deci în jurul ei (al Bis. ort) „ca puii împrejurul mamei“, din oricare parte a lumii am fi, din Nord, Sud, Răsărit sau Apus; să privim la gloria și frumusețea ei; să prindem, cu mâinile amândouă, mantia ei cu care Mirele a îmbrăcat-o, ca mireasă a Lui. Să simțim în inimile noastre dragostea care unește pe mamă și copii, atunci când *oameni-lupi* plănuiesc s'o subjuge nu să-i răpească copii“.

Despre ce să predicăm?

3 Iulie. Duminică III după Rusalii. Cele văzute și constatate cu privire la comportarea unor creștini în biserică, ne fac să dăm câte-va subiecte de predici despre purtarea cuvințioasă în casa Domnului.

Duhul sf. Dumnezeu, prin gura psalmistului zice: „Casei tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile“. (Ps. 92₆) Azi vom căuta să talmăcim cuvântul „Biserică“ în înțelesul de locaș de închinare și ca atare, motivul pentru care trebuie să fim credincioși în biserică.

Încă în vechiul Testament — la poporul evreu — întâlnim locașul de rugăciune sub numirea de „Templul lui Dumnezeu“, unde poporul se aduna pentru închinare și aducere de jertfe. În acest templu al Domnului, a fost adus pruncul Iisus la 40 de zile de Preacurata sa Maică Fecioară. (Luca 2₂₂₋₂₆). Tot aici a roștit Iisus — de 12 ani fiind — memorabilele cuvinte: „Au n'ăți știut că în cele ale Tatălui meu mise cade să fiu?“ (Luca 2₄₉).

Colinele și munții pe cari Mântuitorul iubea să petreacă, unde și-a roștit mântuitoarele Sale învățături, unde s'a închinat și s'a schimbat la față, închipue sf. biserică, locaș de închinare și altar de jertfă. (Mat. 5₁₋₁₂; 14₂₃; 17₁₋₂; 26₃₀₋₃₆.)

Pe cât de adeseori îl întâlnim pe Iisus pe munți și coline, tot atât de des îl aflăm pe valurile apei, învățând, umblând cu barca, oprind valurile și furtuna, umblând pe ape cu picioare neudate. (Mat. 14₁₃₋₂₅; 8₂₃₋₂₆. Luca 5₁₋₆.) Barca și cea a lui Noe din vechiul Testament — închipue Biserica. Precum barca este unealta salvatoare pe valurile înviforate ale mării, așa și Biserica este salvatoarea sufletelor în oceanul înviforat de patimi al vieții. Cărmaciul divin, care poartă cu mâna sigură această corabie spre limanul mântuirii, este Hristos Domnul.

Acest stânt și mare cărmaci și-a întemeiat Biserica Sa, pe piatra cea tare a credinței Apostolilor, (Mat. 16₁₈) de aceea și azi, la temeliiile sfințelor locașuri, precum și când se sfințesc, se pun moaște de ale sfinților, ca simbol al vecinicii și sfințeniei.

Stâlp și temelie a adevărului este casa lui Dumnezeu (I Tim. 3₁₅) deasupra căreia va veghia în veac Fiul Tatălui (Mat. 28₂₀); pe sfințele mese, în chivotul sfințelor noastre altare. Iată pentru ce se cuvine sfințeniei casei Domnului.

„Doamne păzește deplinătatea Bisericii Tale și sfințește și preamărește cu Dumnezeasca puterea Ta, pe ceice iubesc bunăcuviința casei Tale (Rug. amv.)

Cronică

P. Sf. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, Ministru al Educației Naționale și al Cultelor și Artelor, și I. P. C. Sa profesorul Dr. Vasile Gheorghiu dela

facultatea Teologică din Cernăuți, au fost cinstiți de Academia Română cu titlul de membri onorari ai ei. Inregistrăm evenimentul cu motivață complăcere. Dar nu putem să nu ne identificăm și noi — fără de nici un gând lăfuralnic — cu ceice au exprimat, nedumnezeirea. De ce înaltul Areopag al Științei românești nu are teologie, locuri de membri activi în sânul său? Teologia încă e o știință, iar reprezentajii acestei activități științifice și ar putea găsi locul și rostul și în sânul Academiei Române...

Secția Sibiu a Asociației „A. Șaguna“ a clerului și-a ținut, la 31 Mai a. c. în Sighișoara adunarea generală anuală. După cuvântul de deschidere al P. C. Sale protopopulat Em. Cioranu, și după o foarte edificatoare expunere a P. C. Sale Dr. Liviu Stan, profesor la Academia Teologică andreiană, despre problema mirenților în biserică, s'a trecut la darea de seamă despre activitatea secției și despărțămintelor și cercurilor religioase din cuprinsul arhiepiscopiei. Pelângă obișnuitele lucrări de acest fel, s'a raportat despre starea în care se găsește *sănatorul preoțesc dela Bazna*, al Secției Sibiu, ridicat din cotizațiile încurșe la Secție, ca și din anumite jertfe ale Clerului, sub inițiat și de Consiliul arhiepiscopesc prin acordarea unui împrumut de 700.000 lei, fără dobânzi. Ce pagubă că, la Secția Aradului, nu s'a dat mai multă atenție și grije încasării cotizațiilor, aglomerate cu titlu de restanțe. Cari, zicem noi, încasate ulterior ar putea fi atribuite unui scop similar, ca acela al realizării preoțesti dela Bazna. Dar, aceeace nu s'a făcut la noi se mai poate face.

Presa Sovietică și biserică. Revista „Bezbojnic“ — »Fără Dumnezeu« în No. 4 spune, că din toate bisericile de pe teritoriul sovietic în funcțiune, 75—80% aparțin vehei biserici ortodoxe și cari se află sub jurisdicțiunea mitropolitului Serghiu și a Sinodului Patriarhal, 15% din ele aparțin bisericii vii și 5% secfanților. Aceiaș revistă se alarmează, văzând cum credincioșii, chiar și a diferitelor culte, tind spre unire pentru a putea face față presiunilor oficialității și constată: Cu toate că guvernul a intensificat lupta contra credinței, totuși numărul celor »fără Dumnezeu« scade în văzul ochilor. Ca încheere, recomandă procurorului general să se ia cele mai energice măsuri pentru împiedecarea acestei uniri, care după revistă nu este altceva, decât crearea organizațiilor contrarevoluționare, iar membrii lor sunt pur și simplu „dușmanii poporului“.

pr. A. C

Treceri la Ortodoxie în Șuștra. *Primit și publicăm bucuroși cele ce urmează: Ostănelele părintelui Simeon Lugojan din numita comună au fost încununete prin trecerea la ortodoxie alor opt uniești și doi romano-catolici, după toate formele legale. Cel trecuți dela uniești sunt următorii: 1. Nicolae Căruntu, 2. Ioan Popescu, 3. Trandafir Marian, 4. Elena Jura, 5. Iuliana Cioșci, 6. Elena Proctor, 7. Eva Laza, 8. Elena Jivarici. Iar cel dela rom.-cath. sunt următorii: 1. Carol Caraciuni, 2. Margareta Iuliana Mate.*

Bibliografii

Lazar Iacob: *Natura juridică a Patronului suprem și Drepturile suverane ale Statului român.* Cluj, 1938. Are 96 pagini. — Prețul? — Lucrarea aceasta a părintelui autor, profesor la universitatea

din Cluj și fost profesor la școala noastră teologică, tratează o problemă de politică românească ce n'a fost soluționată, la vremea sa, în acord cu interesele naționale românești, nefiind ea cunoscută conducătorilor noștri. Astfel s'au creiat prejudiții, în paguba drepturilor noastre suverane și, în special, în folosul cultului catolic. Părintele profesor examinează, cu dreptele temeli, problema aceasta, a restabilirii Regalității române și a statului român în drepturile suverane. Experiențele politice și de altă natură, pe cari le-am făcut de-o vreme, de când suntem înjugați la carul papal, justifică deajuns teza că trebuie să ne lipsim de concordat și de acordul dela Roma...

Cartea trebuie citită de cât mai mulți!

Se poate procura dela Bibliotecă noastră eparhială.

Informațiuni

Nou revizor eparhial a fost numit din partea P. Sf. Sale Părintelui Episcop, după consultarea — ce a avut loc cu unanimitate — a secției administrative-bisericești, în persoana P. C. Sale Părintelui protopop *Cornel Magieru*, actual vicar episcopesc la Oradea. Numirea, care și de altfel revenia, după prevederile statutare, exclusiv Chiriarului, trebuia făcută, pentruca nu cumva prin trecerea peste termenul de 1 August, să se peardă salarizarea dela Stat pentru acest post. Noul revizor eparhial, care în acest chip părăsește o situație bisericească mai înaltă, și alta materială mai avantajoasă, revine în serviciul eparhiei, al cărei fiu este și i-a fost slugitor ca paroh. Rămâne să-și închine de acum devotamentul, energia și experiențele, pe o scară mai largă, pentru îmbunătățirea administrației și vieții bisericești din eparhie. Misiune binevenită, cu nădejdi, cari se cer deplin împlinite.

Înștiințare

Recunoscută fiind de On. Ministeriu al Cultelor și Artelor parohia nou-înființată **Vața de Jos** (protopopiatul Hălmagiului, în jud. Hunedoara) și fiind de trebuință îndeplinirea postului preoțesc din aceea parohie, prin aceasta se aduce la cunoștință de obște, că reflectanții la acel post vor avea să prezinte *Consiliului eparhial* documentele lor personale, de studiu secundar și teologic, ca și despre serviciul eventual de până aci, în **15 zile** dela data primei publicări a înștiințării de față.

Pentru acum, se pune în vedere celui ce va fi numit de aici, că va beneficia de strolele parohiale obișnuite și de salariul dela Stat, deja asigurat, potrivit calificăției, rămânând să stăruim pentru toate posibilele îmbunătățiri de si-

tuția fiitorului preot, potrivit rolului bisericesc și cultural, ce va trebui să-l aibă în aceea *localitate balneară* în dezvoltare.

Arad, 23 Iunie 1938.

† *Andrei*
Episcop

Eforia Fundațiunii Culturale „Dr. Ioan Mihu“, Sibiu.

Nr. 65/938.

Concurs de vințeler

Pentru ocuparea postului de *vințeler* la via de circa 7 jug. a Fundațiunii culturale Dr. Ioan Mihu, dela Băcăinți, gara Sibot, jud. Hunedoara, se publică concurs.

Dela reflectanți se cere să fie cetățeni români de religie ortodoxă, să aibă practică în lucrarea vie, și tratarea produselor ei și să aibă garanție materială și morală.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: locuință în natură, lemne din pădurea Fundațiunii și salariu după învoială.

Cererile de concurs, timbrate, se vor înainta până la **15 Iulie a. c.** la adresa: Fundațiunea culturală Dr. Ioan Mihu în Sibiu, Str. Mitropoliei 32 — însoțite de următoarele acte:

1. Act de botez.
2. Certificat de cetățenie.
3. Certificat despre școlile cercetate.
4. Certificat de moralitate, dela of. parohial.
5. Certificat despre serviciile prestate.
6. Certificat despre averea ce o posedă
7. Alte acte recomandatoare.

Cuc. proești sunt rugați a atrage atențiunea celor interesați, asupra acestui concurs.

Sibiu, la 15 Iunie 1938.

Eforia Fundațiunii culturale
Dr. Ioan Mihu.

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ortodox român din comuna **Donceni**, în baza planului și devizului aprobat de Veneratul Consiliu Eparhial cu Nr. 4687—1938, publică licitație minuendă, cu oferte închise, pentru edificarea din nou a bisericii din localitate.

Planul, devizul și condițiunile de licitație se pot vedea în orice zi la oficiul parohial din Prăjești.

Termenul licitației este **Duminecă** în 26 Iunie a. c. ora 4 d. m., în edificiul școlii primare.

Garanța este de 10%, în numerar sau în efecte garantate de stat.

La licitație pot participa numai concurenți cari posedă brevel de arhitect, conductor-arhitect și maestrii constructori, cari vor fi obligați să dovedească, că au mai executat lucrări similare.

Licitanții nu pot pretinde spese de deplasare.

Consiliul parohial fără considerare la rezultatul licitației, își rezervă dreptul de a încredința lucrările antreprenorului, care prezintă mai multă garanță.

Donceni, la 5 Iunie 1938.

Pr. Ioan Tămaș
președintele Cons. Par.

Vasilie Jurca
notar